

BELEIDSPLAN 2025-2029
Protestantse Diaconie Gouda

Definitief

September 2025

Vaststelling en goedkeuring

Het Beleidsplan 2025-2029 is vastgesteld in de vergadering van het College van Diakenen van de Protestantse Diaconie Gouda op 08-09-2025

Arjan van Essen
Voorzitter

Huibert van Rossum
Scriba

Het Beleidsplan 2025-2029 is goedgekeurd door de Algemene Kerkenraad van de Protestantse Kerk Gouda in haar vergadering op dd-mm-jj.

Tom Hage
Voorzitter AK

Arjen Blacquière
Scriba AK

Voorwoord

Voor u ligt het nieuwe beleidsplan van de Protestantse Diaconie in Gouda, voor de periode 2025-2029. Met dit beleidsplan zetten we de lijnen uit voor komende jaren en formuleren we onze speerpunten. Dit doen we in het besef dat wij kunnen helpen met dat wat ons gegeven wordt: het geld dat ons geschonken wordt en de vrijwillige inzet van heel veel mensen. Daarnaast weten we dat de wereld snel kan veranderen en er noodsituaties of hulpvragen op ons pad kunnen komen waar we nu nog geen weet van hebben. Dat vraagt om flexibiliteit en ruimte om snel te schakelen.

We zijn in Gouda gezegend met veel mensen; diakenen, gemeenteleden, vrijwilligers, die zich in willen zetten voor de ander, voor kerk en maatschappij. Deze mensen komen grotendeels uit de acht wijkgemeenten die de PKN Gouda rijk is: een gevarieerd palet aan overtuigingen, kleur en tradities. Het diaconale werk is een plek waar we elkaar vinden en samen optrekken voor stad en wereld.

De komende jaren bouwen we voort op dat wat we al doen. We leggen nieuwe accenten op thema's waarvan we zien dat deze aandacht behoeven. Daarnaast leggen we in dit beleidsplan de basis voor een herstructurering van de manier waarop we als diaconie werken. Van een structuur in wijkoverstijgende clusters, naar meer aandacht voor het diaconaat in de wijken én wijkoverstijgend projectmatig werken.

We hopen met dit beleidsplan een kader te schetsen voor het diaconale werk waar we de komende jaren mee aan de slag kunnen, in afhankelijkheid van en in vertrouwen op de Heer van de kerk en van de wereld.

Gouda, 2025

College van Diakenen

Hoofdstuk 1: Diaconale uitgangspunten en ambities

‘De gemeente vervult haar diaconale roeping in de kerk en in de wereld door in dienst van barmhartigheid en gerechtigheid te delen wat haar aan gaven geschonken is, te helpen waar geen helper is en te getuigen van gerechtigheid van God waar onrecht geschiedt.’ (Kerkorde PKN)

De Protestantse Diaconie Gouda verhoudt zich in wat ze doet tot bovenstaande opdracht en doel zoals verwoord in de kerkorde van de PKN. Dat betekent dat zowel barmhartigheid (hulp en trouwe bijstand) als gerechtigheid (getuigen tegen onrecht, streven naar recht) een belangrijke rol spelen in de uitvoering van haar taken. Daarnaast is presentie een derde kernwoord: het aanwezig zijn, nabij zijn in het lijden. Solidariteit betonen en dat vanuit een houding van wederkerigheid, van gelijkwaardigheid. Dit zijn de basisbegrippen waar we elke uiting van diaconaal handelen aan spiegelen.

De diaconie heeft een aantal basistaken die daaruit voortkomen. Ze zamelt geld in bij gemeenteleden en geeft dit door aan mensen die het nodig hebben en ondersteunt andere diaconale organisaties. Ook gaat ze de kerkelijke gemeente voor in diaconaal bewustzijn en handelen.

De diaconie wil graag daar aanwezig zijn waar het nodig is. Daar waar de gaten vallen, daar waar mensen het (even) niet redden, daar waar de overheid of andere organisaties het af laten weten, daar waar armoede, eenzaamheid en wanhoop het dreigen te winnen. Om daar iets te kunnen verlichten, te helpen, aanwezig te zijn. Aanwezig te zijn vanuit Gods liefde en barmhartigheid die ten grondslag liggen aan dat wat we doen. Om zo iets van Gods licht en liefde te laten schijnen in het donker.

Ook de komende jaren zetten we ons als diaconie in om te helpen waar dat nodig is, om op te staan voor recht en vrede en om present te zijn in situaties van lijden en momenten van kwetsbaarheid. We doen dat door te reageren op wat op ons pad komt, maar ook door proactief aanwezig te zijn en te acteren op een aantal kernthema's, die we verderop in dit beleidsplan definiëren.

Hoofdstuk 2: Context en maatschappelijke ontwikkelingen

In ons diaconale werk richten we ons op die gebieden waar onze hulp het meest nodig is. Daarvoor brengen we eerst de belangrijkste maatschappelijke trends in kaart, die van belang zijn voor het werk van de diaconie.

1. Armoede, schulden en bestaanszekerheid

a. Toenemende sociaaleconomische ongelijkheid

De kloof tussen rijk en arm wordt groter, mede door stijgende woningprijzen, inflatie, veranderingen in sociale voorzieningen en veranderingen op de arbeidsmarkt. Er is een groeiende groep mensen die in (verborgen) armoede leeft, bijvoorbeeld onder jongeren, alleenstaanden en ouderen. Deze groep heeft moeite om rond te komen, weinig tot geen financiële buffer en zich dus in een kwetsbare sociaaleconomische positie bevindt. Daarnaast is er ook een groeiend aantal mensen met (problematische) schulden.

b. Bezuinigingen op sociale voorzieningen en zorg

In algemene zin zien we dat de verzorgingsstaat met al de voorzieningen en de hulpvragen vanuit de stad dat niet allemaal gaat opvangen. Voor 2026 worden er bijvoorbeeld bezuinigingen verwacht op verschillende beleidsterreinen van de gemeente Gouda, dit vanwege de daling van de Rijksbijdrage in 2026. Op het moment van schrijven is nog niet bekend wat de gevolgen precies zijn, maar verwacht wordt dat er ook bezuinigd moet worden op sociale voorzieningen en zorg, waaronder de WMO (Wet maatschappelijke ondersteuning), jeugdzorg en de zorg voor kwetsbare groepen. De trend in algemene zin is dat de samenleving en de onderlinge gemeenschappen meer op elkaar aangewezen zullen worden.

2. Eenzaamheid, individualisering, polarisatie en (psychische) kwetsbaarheid

a. Vergrijzing en demografische veranderingen

De bevolking vergrijst en dit zal de komende jaren een steeds grotere rol spelen. Het aantal ouderen neemt toe, terwijl het aantal jongeren afneemt. Dit heeft een direct effect op de zorgbehoefte, de druk op de zorg en de sociale samenhang in de samenleving. Samen met de trend dat mensen langer thuis wonen, zal dit de vraag naar mantelzorg en steun in de latere levensfasen doen toenemen.

b. Individualisering, sociale isolatie en psychische kwetsbaarheid

Er is in de samenleving een trend zichtbaar van individualisering, waarin mensen meer op zichzelf zijn gericht en minder gemeenschapsgevoel ervaren. Deze leidt tot toenemende eenzaamheid en sociale isolatie. Dit geldt niet alleen voor ouderen, maar ook voor jongeren, alleenstaanden en mensen met een migratieachtergrond door sociaal economische omstandigheden. Ook is er meer behoefte aan aandacht voor psychische kwetsbaarheid. De toename van burn-out, depressies, en andere psychische aandoeningen beïnvloedt de samenleving en de kwaliteit van leven van veel mensen.

c. Polarisatie

Polarisatie is een toenemende trend in de samenleving, waarbij de kloof tussen verschillende groepen, zowel politiek, sociaal als cultureel, steeds groter wordt. In een gepolariseerde samenleving wordt het moeilijker om tot gezamenlijke oplossingen te komen en groeit de onderlinge verdeeldheid. Polarisatie heeft vaak tot gevolg dat mensen zich sterker identificeren met hun eigen groep en zich verder distantiëren van andere groepen, vooral als het gaat om culturele, religieuze of politieke verschillen. Dit kan leiden tot een verdeling van de samenleving in 'wij' versus 'zij', waarbij het vertrouwen in andere groepen afneemt. In dit klimaat kunnen vooroordelen, stereotypering en zelfs vijandigheid toenemen, wat een negatieve invloed heeft op de sociale cohesie. Sociale media spelen een cruciale rol in de verspreiding van polarisatie. In een gepolariseerde samenleving kunnen kwetsbare groepen, zoals vluchtelingen, migranten, dak- en thuislozen of mensen in armoede, het slachtoffer worden van politieke en sociale spanningen.

3. Mensen ontheemd en op de vlucht

a. Diversiteit en migratie

Nederland is steeds meer een multiculturele samenleving geworden, en migratie zal in de toekomst een nog grotere rol spelen. Met de komst van het AZC in Gouda is er een toename in onze stad van nieuwkomers die hun weg in de Nederlandse samenleving zoeken. Daarnaast vestigen zich ook statushouders en andere nieuwkomers in de stad, die behoefte hebben aan contact, inburgering en het bevorderen van sociale netwerken.

b. Dak- en thuisloosheid

De afgelopen jaren is er een toename van dak- en thuisloosheid in Nederland te zien, wat deels te maken heeft met sociaal economische factoren zoals stijgende woningprijzen en woningnood, armoede en werkloosheid (zie 1 en 2), (arbeids)migratie, psychische gezondheidsproblemen en verslaving. Samen leidt dit ertoe dat er steeds meer mensen op zoek zijn naar woonruimte. Het ontbreken van een vaste verblijfplaats leidt tot stress, het ontbreken van perspectief en zet mensen stil. Dit zorgt voor grote druk op de samenleving.

4. Wereldwijd: Oorlog, natuurrampen en vluchtelingenstromen

Als het gaat om de hulp die wereldwijd nodig is, zijn daar ook een aantal trends in te onderscheiden. De gevolgen van klimaatverandering zijn wereldwijd zichtbaar en leidt dit tot toenemende droogte, overstromingen, het mislukken van oogsten en daarmee armoede voor veel mensen. Wereldwijd zien we een toename in het aantal vluchtelingen, vanwege oorlog, geweld, armoede en klimaat. Toenemende sociale en economische ongelijkheid is ook wereldwijd een thema. Tot slot zorgt de instabiele geopolitieke situatie op het wereldtoneel voor onzekerheid. De geopolitieke spanningen vragen dan om weerbaarheid van de samenleving.

5. Klimaatverandering en duurzaamheid

Het klimaat staat wereldwijd onder druk. Het gebruik van fossiele brandstoffen en andere bodemschatten is exponentieel toegenomen, waardoor de uitstoot van CO₂ heeft geleid tot klimaatverandering. De biodiversiteit wordt ernstig bedreigd en de kwaliteit van landbouwgrond

neemt wereldwijd snel af. Op veel plekken op de aarde zijn de gevolgen al zichtbaar in het verlies aan landbouwgrond, woestijnvorming, opdrogen van rivieren en meren of juist overstromingen en de vernietiging van bossen, planten en dieren. Miljoenen mensen wereldwijd lijden onder de gevolgen hiervan. Binnen Nederland zelf zijn er grote verschillen in welvaart en de mogelijkheden om te gaan met de gevolgen van de klimaatcrisis en adaptatie.

Conclusie

Op basis van deze trends kan geconcludeerd worden dat de taak van de diaconie divers is en de komende jaren alleen maar groter zal worden. Als diaconie kunnen we deze problemen niet oplossen, maar wel een (bescheiden) bijdrage leveren, aanwezig zijn, hulp bieden en samen werken aan een rechtvaardige samenleving. Daarvoor is het nodig om focus aan te brengen. Dat doen we in het volgende hoofdstuk.

Hoofdstuk 3: Diaconale thema's 2025-2029

Om het diaconale werk te structureren, focussen we op een aantal kernthema's. Dit sluit grotendeels aan bij het werk dat we al doen, maar is aangescherpt op basis van de hierboven genoemde maatschappelijke ontwikkelingen en biedt ruimte om in te spelen op onverwachte situaties. De diaconale thema's spiegelen de maatschappelijke trends van hoofdstuk 2 en zijn als volgt als thema's benoemd: Hulp bij armoede, schulden en bestaanszekerheid; Verbinding, zingeving en welbevinden; Vluchtelingen ondersteunen en mensen een thuis bieden; Oog voor de wereld: werelddiaconaat; Aandacht voor de schepping en ecologische gerechtigheid.

1. Hulp bij armoede, schulden en bestaanszekerheid

Aandacht voor mensen in kwetsbare sociaaleconomische posities blijft de komende jaren hard nodig, gezien de verwachte toename van het aantal mensen die sociaaleconomisch kwetsbaar zijn of blijven. Activiteiten binnen dit thema bouwen voort op het werk van het huidige cluster Rijkdom & Armoede, zoals het inzamelen voor de voedselbank, het helpen bij individuele hulpvragen en ondersteunen bij schuldenproblematiek, en het samenwerken met gemeente en sociale partners. De diaconie zoekt blijvend naar manieren om daar aanwezig te zijn waar andere hulp ontbreekt.

Een concreet beleidsvoornemen is om samen met andere noodfondsen en partners te komen tot de oprichting van een sociaal leenfonds, voor mensen met beginnende/kleine schulden.

2. Verbinding, zingeving en welbevinden

De diaconie wil zich de komende jaren expliciet richten op het terugdringen van eenzaamheid en bevorderen van welbevinden van mensen, o.a. door het bevorderen van gemeenschapsvorming, het organiseren van ontmoetingen en het ondersteunen van mensen die sociaal geïsoleerd zijn.

Gezien de toename van het aantal ouderen en de toenemende druk op de zorg, blijft de zorg voor ouderen een speerpunt. De diaconie ondersteunt hierin door ouderenbezoeken, hulp bij praktische zaken en het organiseren van ontmoetingen, zoals dat nu ook vanuit het cluster Ouderen & Welzijn gebeurt.

Er is een grote behoefte aan verbinding, zingeving en gemeenschapsgevoel. Veel mensen ervaren een kloof in de maatschappij en hebben last van de toegenomen polarisatie. Het goede gesprek voeren kan op veel plekken niet meer. Dit heeft slechte gevolgen voor de sociale cohesie en een gedragen, gezamenlijk burgerschap.

De trend van polarisatie vormt een complexe uitdaging voor het werk van de diaconie. Terwijl de samenleving verder polariseert, wordt het belangrijker dan ooit voor diaconieën om trouw te blijven aan hun roeping van naastenliefde, gastvrijheid en gerechtigheid. De diaconie kan niet alleen zorg bieden aan de kwetsbaren, maar ook actief bijdragen aan het bevorderen van sociale cohesie, het overbruggen van kloven en het bouwen van bruggen tussen mensen met verschillende achtergronden en overtuigingen. De wereld die door geopolitieke spanningen is lokale samenhang en weerbaarheid een belangrijk thema. Door te investeren in lokale gemeenschappen, dialoog en bemiddeling, kan de diaconie een belangrijke rol spelen in het verminderen van de gevolgen van polarisatie en het bevorderen van een meer inclusieve en rechtvaardige samenleving en oog voor elkaar. Speciale aandacht is hierbij voor de jeugd. We

bieden (o.a. via het Weilandklooster) speciale programma's voor jongvolwassenen aan op het vlak van verbinding en zingeving.

3. Vluchtelingen ondersteunen en mensen een thuis bieden

Het is de taak van de diaconie om gastvrij te zijn en mensen in haar midden op te nemen. Dat geldt ook voor iedereen die als nieuwkomer een plek zoekt in onze stad. We doen dat door activiteiten te organiseren, zoals taallessen, maaltijden en andere momenten van ontmoeting. Door aanwezigheid op het AZC en op plekken in de stad waar mensen elkaar vinden, zijn we als diaconie present om mensen welkom te heten en waar nodig te helpen.

Daarnaast is huisvesting een groot vraagstuk. Veel mensen zijn op zoek naar woonruimte. Als diaconie spannen we ons in om mensen tijdelijk onderdak te bieden en er te zijn voor mensen op straat. Hierin werken we samen met andere instanties en de overheid.

4. Oog voor de wereld: werelddiaconaat

De diaconie richt de blik ook verder naar buiten, de wereld in. Door aandacht te vragen voor noden van mensen ver weg, daar geldt voor op te halen en bij te dragen aan een rechtvaardigere en eerlijke verdeling van welvaart. Dat doen we door acties te voeren en geld in te zamelen, voor projecten en acute rampen. Ook is in het werelddiaconaat de verbinding met de wereldwijde kerk zichtbaar en voelbaar. We ondersteunen kerken wereldwijd als partners in het diaconale werk. Daarnaast hebben we speciaal aandacht voor de jeugd: door het aanbieden van diaconale werkvakanties bevorderen we diaconaal bewustzijn bij jongeren.

5. Aandacht voor de schepping en ecologische gerechtigheid

Zorg voor de schepping is deel van onze diaconale roeping. Dit geven we vorm door aandacht te hebben voor de schoonheid én kwetsbaarheid van de natuur en stil te staan bij hoe de zorg voor de aarde met ons geloof verbonden is. En door samen te praten over praktische oplossingen én het zelf oefenen in duurzame keuzes en leren genieten van genoeg. De kerk is een van de weinige plekken in de samenleving, waar mensen van verschillende achtergronden elkaar in genade ontmoeten. Daar vieren we het goede dat we van God ontvangen, luisteren we naar elkaars pijn, proberen we noden te lenigen en onrecht te benoemen. We verwelkomen elkaars verschillende perspectieven en moedigen elkaar aan. Open gesprekken waarin we leren van elkaar en onze gedeelde waarden, zorgen en dromen delen, leiden niet alleen weg uit de polarisatie, maar hebben ook een grote impact op ons denken, voelen en handelen.

Daarnaast draagt de diaconie bij aan zorg voor de schepping door duurzaamheidsinitiatieven te ondersteunen, zoals voedselhulp via lokale duurzame landbouw, energiearmoede aan te pakken, en door bewustwording te creëren over milieukwesties en klimaatadaptatie.

Conclusie

Voor al deze thema's zet de diaconie zich de komende jaren in. Dat krijgt vorm door de inzet van alle diakenen en vele vrijwilligers, die zich op heel veel manieren inzetten voor mens en samenleving. Samen met hen worden projecten opgezet die bijdragen aan deze thema's. Dat vraagt een vorm van organisatie die daarbij aansluit. Daarover meer in het volgende hoofdstuk.

Hoofdstuk 4: Organisatie en uitvoering

1. Wijkoverstijgende thema's

De diaconie in Gouda werkt al jaren wijkoverstijgend via zogenoemde clusters. Deze werkwijze heeft zich bewezen en wordt daarom voortgezet. Ook in de toekomst blijven we werken met kleine, wijkoverstijgende teams. Tegelijk zetten we stappen richting een flexibelere organisatie, zodat onze aanpak beter aansluit bij de veranderende samenleving.

2. Projectmatig werken

De gekozen thema's worden uitgewerkt in concrete projecten. Diaconaal consultants ontwikkelen projectvoorstellen in samenwerking met betrokken diakenen, themagroepen of relaties in de stad. Deze voorstellen worden ingebracht in het College van Diakenen (CvD). Projecten kunnen ook ontstaan vanuit diakenen of gemeenteleden. Het moderamen neemt de goedgekeurde projecten op in het jaarplan. Ad-hoc initiatieven worden tussentijds besproken in het College voor besluitvorming.

3. Aandacht voor wijkdiaconaat

Een speerpunt voor de komende jaren is het versterken van het diaconale werk binnen de wijkgemeenten. We investeren in het 'groepsgevoel' onder wijkdiakenen, brengen wijkgerichte thema's in kaart en stemmen de benoeming van diakenen hierop af. Dit vergroot de zichtbaarheid en betrokkenheid van de diaconie in wijkgemeenten en hun omgeving (de buurt en de geografische wijk).

In overleg met de wijkkerkenraad en het team wijkdiakenen krijgt dit vorm. De diaconaal consultants spreken minimaal jaarlijks met elke wijkkerkenraad over actuele thema's, mogelijke projecten en de aansluiting daarbij. Bij vacatures voor wijkdiakenen wordt ruimte gelaten om breder te werven en de taakverdeling binnen het team naderhand af te stemmen (en eventueel iedere twee jaar te herzien). Het werken met thema's, projecten én wijkgericht werken is tevens een belangrijk onderdeel van de introductiecursus voor nieuwe diakenen.

4. Projectgroepen

Voor elk thema worden projectgroepen samengesteld die zich meerdere jaren aan dit onderwerp wijden. Zij formuleren hun doelen en agenda, stellen jaarlijks een begroting op en voeren het project uit. Deze werkwijze biedt meer flexibiliteit, maakt het diaconale werk wendbaarder en stelt diakenen in staat zich in te zetten voor een thema dat hen persoonlijk raakt.

5. Samenwerking in de stad

We intensiveren de samenwerking met bestaande partners in Gouda, zoals de gemeente, sociale teams, diaconale stichtingen en andere maatschappelijke organisaties. Door gezamenlijke inzet kunnen we effectiever inspelen op de uitdagingen in onze stad.

6. Diaconaal centrum

Sinds 2024 beschikt de diaconie over meer ruimte in gebouw De Haven. Deze plek wordt verder ontwikkeld als kennis-, ontmoetings- en vergaderlocatie voor het diaconale werk in Gouda. Het

aantal en soort bijeenkomsten op deze plek neemt toe, zoals het stadsgebed, overleg van het CvD en bijeenkomsten van consultants met diakenen.

De loketfunctie kan de komende jaren verder vorm krijgen, met mogelijk een spreekuur in samenwerking met maatschappelijke organisaties. Zo groeit het centrum uit tot een herkenbaar en functioneel hart van de diaconie.

7. Rol College van Diakenen

Het College van Diakenen stelt jaarlijks het jaarplan met bijbehorende begroting en activiteiten vast. Het fungeert als klankbord voor projectvoorstellen en keurt de uitgaven goed volgens de afgesproken werkwijze. Iedere wijkgemeente is in het CvD vertegenwoordigd.

Het CvD bewaakt het overzicht van alle thema's en borgt de aandacht voor urgente diaconale noden. Gedurende het jaar wordt overleg gevoerd met deskundigen en ervaringsdeskundigen om de diaconale inzet actueel en relevant te houden. Daarbij dienen de werken van barmhartigheid en de actuele maatschappelijke vraagstukken zoals in hoofdstuk 2 beschreven als richtinggevend.

Hoofdstuk 5: Beleidsvoornemens

Op basis van de voorgaande hoofdstukken formuleren we de volgende beleidsvoornemens voor de komende periode:

- Jaarlijks wordt een jaarplan opgesteld met daarin de structurele projecten, activiteiten en begroting. Dit plan wordt vastgesteld door het College van Diakenen.
- Het moderamen stelt een jaaragenda op voor het CvD, waarin overleg plaatsvindt met deskundigen over de koers en rol van de diaconie.
- Het College van Diakenen richt zich op beleidsvorming en onderhoudt contact met strategische partners in Gouda. Hierbij wordt gebruikgemaakt van kennisdragers die inzicht geven in trends en maatschappelijke ontwikkelingen.
- Het projectmatig en wijkgericht werken wordt verder ontwikkeld. Terugkerende projecten worden ondersteund via meerjarige afspraken met wijkoverstijgende teams en waar mogelijk partners in de stad, inclusief afspraken over financiering en evaluatie.
- Elke twee jaar stelt het CvD de financiële categorieën en bijbehorende bijdragehoogtes vast voor het uitvoeringsmandaat van het moderamen.
- Jaarlijks worden projectplannen en begrotingen per thema vastgesteld.
- Er wordt een jaarverslag opgesteld en vertaald naar een publieksversie voor externe communicatie. Ook verschijnt er een financieel jaarverslag.
- Er komt een plan van aanpak voor verbreding van de inkomstenstromen, inclusief alternatieve vormen van fondsenwerving naast de reguliere collecteopbrengsten.
- Er wordt een beheerplan opgesteld voor vastgoed en andere vermogensbestanddelen.
- Het financieel beleidsplan van de diaconie wordt vastgesteld.
- Het diaconaal centrum wordt verder ontwikkeld ter ondersteuning van het diaconale werk in Gouda.

Hoofdstuk 6: Financiën

De financiële middelen van de diaconie zijn grotendeels afhankelijk van giften. Naast collectes zijn er diverse manieren om de inkomsten te verbreden, met het oog op het realiseren van diaconale projecten en activiteiten:

- **Fondsenwerving:** zoals benefietdiners, veilingen, sponsoracties of de jaarlijkse mei-actie
- **Subsidies en fondsen:** verschillende fondsen die bijdragen aan concrete projecten.
- **Sponsoring:** via bedrijven of samenwerking in gezamenlijke sociale projecten.
- **Legaten:** Hier wordt structureel aandacht voor gevraagd, bijvoorbeeld via het kerkblad.

Deze mogelijkheden worden meegenomen in het jaarplan en bij het opzetten van projecten.